

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld.—kr.
„ pol leta „ „ 60 „
„ četr leta — „ 80 „
Naročina se pošilja
opravništvu v škofijsk.
poslopu (Bischophof).
Dedežniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natise en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Uravnava zemljiščnega davka.

Celih 8 let uže imajo dela in posla z urav-
navo zemljiščnega davka; 5 let so cenili zemljišč
in 3 leta so potem porabili za uvrstenje zemljišč
v postavljeni jimi tarife ali razrede, po katerih se
bo naposled znesek davka pri posameznih kosih
ali parcelah zemljišč računal. Ali vkljub temu bi
še trebalo 3—4 leta, v Galiciji, Istriji in Dalma-
cijo celo 5 let, preden bi po postavi od 24. maja
1869. bilo vse dognano. Razun tega so stroški
po tem načinu uravnavanja zemljiščnega davka silno
veliki. Samo do konca 1. 1876 se je potrošilo 16
milijonov. Te napake so finančnega ministra
prisilile, da je državnemu zboru predložil postavo
o spremembri nekaterih paragrafov gori omenjene
postave od 1. 1869. Namen ovim spremembam je:
stroške zmanjšati in uravnava davka pospešiti tako,
da bi do konca 1. 1880. vse dogotovljeno bilo.

Poglavitne spremembe te postave so sledeče:
Dozdaj sta posameznim parcelam ceno postavljala
po dva in dva cenilca, ki ju je okrajna cenit-
vena komisija za dotični oddelek izmed sebe izvo-
lila, in poročevalec (referent) ju je le spremjal in
s svojim glasom le tedaj odločeval, kendar se ce-
nilca o vcenitvi dotične parcele nista zedinila.
V prihodnje bode pa poročevalec vsako parcelo v
svojem okraju sam cenil, spremjal ga pa bo dotični župan, ali pa dva moža, katera soseskini žu-
pan v to odloči; ti trije pa nimajo nobenega do-
ločnega glasu, ampak pojasnujejo samo to, za kar
jih poročevalec vpraša. Okrajni cenitveni poroč-
evalec predloži svoje poročilo potem okrajni cenit-
veni komisiji v pregled in odobravanje. Dosedaj
je gozdne cenil najprej poročevalec sam, njegovo
poročilo pa sta prejela dotična dva cenilca v roko
in sta ravno tisti gozd in parcele tudi onadva ce-
nila. Če nista poročevalečevi vcenitvi pritrdila, in
če se kasneje on z njuno določbo ni strinjal, raz-
sodila je potem okrajna cenitvena komisija, kaj
naj velja. Prej ko so pa okrajne cenitvene komi-
sije pri različnem mnenju spoznale, kaj da naj
obvelja, imele so pravico na dotično mesto dva

druga cenilca izmed sebe poslati, da sta zem-
ljišče, za katero je šlo, še enkrat pregledala in o
svoji pozvedbi komisiji poročala. Po novi postavi
ima pa okrajna cenitvena komisija brez novega
pregledovanja konečno določiti, ktera vcenitev naj
obvelja, ali ima namreč dotični referent prav, ali
pa dotična cenilca. Ob kratkem rečeno, po novi
postavi pride vcenitev zemljišč iz rok izvoljenih
cenilcev v roke dotičnih c. k. referentov ali poro-
čevalcev. O ugovorih (reklamacijah) imajo po do-
sedanji postavi razsojevati okrajne in deželne ce-
nitvene komisije. Po novi postavi se pa ustanovijo
za to posebne reklamacisce komisije (Reclamations-
Commission), ki stopijo na mesto deželnih cenit-
venih komisij, in se sostavijo na enak način, ka-
kor so sostavljene deželne cenitvene komisije, ter
bodo o vsakem ugovoru (reklamaciji) konečno raz-
sojevale, zoper ktero razsodbo ni pripuščena nobena
protožba. Nova naredba je tudi ta, da se
županom pošljejo pri razpisu reklamacij tudi mape
in parceli protokoli dotične občine, da je mogoče
vsakemu se prepričati, kako so zemljišča tu in tam
vcenjena; vrh tega prejme vsak posestnik posebno
polo (Grundbesitzbogen), v kateri so vse njegove
parcele z dotičnim razredom in obdelovanskim
redom, pa tudi mera vsakega kosa vpisane, da se
zamore o vsem prepričati, ali je prav, ali ne. Ta
naredba se nam najpotrebnejša zdi, ki jo žalibog
v prejšnji postavi pogrešamo, brez katere bi bil
pa vsak, če še tako pravičen ugovor nemogoč.
Mnogim te spremembe nikakor ne ugajajo in ve-
liko okrajnih zastopov je protožbe, ugovore in proš-
nje doposlalo državnemu zboru, naj bi ta nasvet-
ovanjo novo postavo z spremembami vred zavrgel.
To pa se gotovo ne bo zgodilo. Nasvetovane spremembe
so res potrebne, ako se hoče uravnava po po-
stavi od 1. 1869. hitreje in z menjšimi stroški dogmati.

Prošnja nemških katoličanov do cesarja
Viljelma I.

Nemški cesar, stari Viljelm, je čestitajočim
ministrom, da je smrti srečno všel, povedal par

resnih besed. Rekel jim je: „sedaj je za vlogo važna naloga: delati na to, da se revolucija še bolj ne ukrepi; vsak minister mora svoje storiti; zlasti je pa treba skrbeti, da ljudstvo vere popolnem ne zgubi; to vam bodi sedaj glavna naloga“. Teh cesarjevih besed so se uže 7 let preganjani nemški katoličani poprijeli in do cesarja poslali posebno pismo, v katerem ga spominjajo na to, kar je k ministrom djal, in ga kaj milo prosijo, naj se ogleda nekoliko po deželi, da bo se sam prepričal, kako jegovi ministri ravnajo z katoličani, kako zatirujejo vero! [Ministri so sami lutrovci, freimavrjerji, deloma celo judi]. „Svitli cesar bi, pravijo katoličani v pismu, z lastnimi očmi gledali razdjanje in upustošenje svetih božjih. Na stotine naših dušnih pastirjev nam je smrt pobrala, pa ni bilo mogoče jim potrebnih naslednikov dobiti, na stotine mešnikov trpi v ječah, drugi tjava in blodijo v prognanstvu po tujih deželah, z večino izgnanih škofov vred; na tisoče pridnih redovnikov in redovnic, ki so svoje vse življenje posvetili v blagor bližnjim, so morali očetnjavo zapustiti, na stotisoče vernikov pogreša besedo božjo, sv. mešo, umira brez mešnika, se pokapa brez cerkvenih obredov. In vendar se vkljub tolikemu trpljenju in popolnem neopravičenemu preganjanju med milijoni Vaših katoliških podložnikov niti eden ni našel, ki bi se bil po sili cesarskim zaukazem vprl, spunal in revolucijo pričel. Kako močno opravičeno je torej, svitli cesar, Vaše mnenje, da le vera zamore človeku zdatno braniti, da se po političnih strastih ne da zapeljati v upor, punt in revolucijo zoper obstoječo državno oblast. Dobro torej, svitli cesar, ustavite dosedanje preganjanje katoličanov, dajte svojemu ljudstvu zaželeni mir in mi se bodoči veseli zedinili z vladinimi oblastnimi v ta namen, da se ljudstvu potrebna vera ohrani“. Tako so katoličani pisali nemškemu cesarju, ki je prisiljen na ta glas tem bolj ozir vzeti, ker je državni zbor od njega zaželjene postave zoper socijaliste zavrgel. Cesarjeva lastna lutrovška vera pa mu tudi ne more pomagati, ker je vsa razdjana in razjedena, po 300letnem razsanjanju zoper katoličanstvo onemogla krivovera. Skoro nihče lutrovev ne daje več svojih otrok krstiti, lutrovski duhovniki so skoro sami novošegni neverci; v neki farni cerkvi v Berolinu, katerej je 10.000 duš vpisanih, se je samo 8 ljudi udeležilo zahvalnice za rešenje cesarja! Taka vera je se vé — preslabza za prerojenje ljudstev, za obrambo pametnega reda zoper strahovite namere vsled liberalnega izsesavanja razkačenih in popolnem nevernih socijalistov!

Gospodarske stvari.

Kako naj ravna čebelorejec z panji po Dzierzonovi osnovi.

I. Vsak razumen čebelar lehko sprevidi, kako praktični in koristni so v mnogoterem oziru panji

ali čebelarski koši po Dzierzonovi osnovi, t. j. z premakljivimi satovniki. Zato so se pa taki panjevi tudi pri nas že začeli širiti in menda ni več mnogo takih bečelarjev, ki bi še ne bili takega panja nikoli videli. So pa ti panji tako narejeni, da čebele satovje delajo v majhnih štirivoglatih satovnikih, okvirjih ali obročih. Ti so tako vloženi, da jih zamerimo vsaki čas, kadar se nam spoljubi, iz panja vzeti, jih preiskati, zaledo mladih čebelic pregledati, medu izvzeti in obročič ali okvir z praznim satovjem zopet v panj obesiti. To je pa velik dobiček, katerega pri navadnih panjih in koših popolnem pogrešamo. Košev, kder si čebele satovje trdno vdelajo, ni mogoče pregledavati, ali posameznih pogać vun jemati, ali drugih noter devati. Le tak čebelar, ki si je priskrbel panjev z premakljivimi satovniki, ima čebele v svoji popolni oblasti. Prvi je take panjeve izumil najslaynejsi čebelorejec, katoliški župnik Dzierzon v Šleziji na Pruskom. Ta mož si je vsled tega neznano veliko zaslug pridobil za povzdigo ljudskega blagostauja. Panji se imenujejo po njem: Dzierzonovi panji in vse sedanje na podlagi njegove iznajdbe vstalo razumno čebelorejstvo: Dzierzonova čebeloreja. Panji po Dzierzonovi osnovi se izdelujejo: iz slame,ila, opeke in lesa. Gledati pa je, da so zadosti topli; tudi je treba paziti na to, da so vsi ti okvirji pri bučelnjaku enako veliki, da se zamore isti okvir ali satovnik pri vsakem porabiti in vanj obesiti. Panji so pa ali ležeči ali stoječi. Kako se torej z čebelami in satovjem pri takih panjih ravna, to se bo zaporedom v 13. točkah razlagalo. 1. V teh panjih se lehko pospešuje rojenje ali pa pridelovanje medu. Spomladini in pred poglavitno pašo je treba, kolikor je to mogoče, pospeševati zaledo. V ta namen se precej v začetku satovje stisne in omeji, da se na toplem drži; pozneje se nastavi satovje s zadelano zaledo, prazno satovje pa vloži za čebelice delavke; gnezdišče za zaledo se ob pravem času razširi, čebelicam pa nalašč krmi v ta namen, da poprej rojijo. Kajti spomladini je treba mnogo čebelic za rojenje, ob poglavitni paši pa mnogo delavk za nabiru medu. Ob času poglavitne paše se pa mora, kolikor mogoče, skrčiti prostor za zaledo, da se prostora dobi za med in posebno tudi, da zalega in iz nje izhajače brezstevilne bečele zopet vsega medu ne snejo, kar se ga je bilo že poprej nabralo, — 2. Skoro vse izprazneno satovje Dzierzonovih panjev zamorem zopet porabiti. To pa vrže mnogo več dobička, kakor pa če se precej za vosek prepusti. Kako se pa prazno satovje v te satovnike ali okvirje devlje? Na dvojni način. Zgornji del vsakega okvirja se že poprej, kakor se v panj postavi, po celi dolgosti olepi z dolgim koscem satovja. V ta namen se pripravljeni kos satovja namoči v vroči vosek in se potem ročno postavi na zgornji del okvirja ter nekoliko pritisne. Isto delo se opravni tudi tako, če se ščetinasti čopič (penzelj) namoči v vročem vosku ali v raztopljeni gumi, in ž njim zgornji del okvirja

pomaže, kder se potem hitro odločeni kos satovja položi in pritisne. Tako odkažemo čebelam, kder imajo v vsakem okvirji delanje satovja nadaljevati. Če bi se bečelicam v okvirjih ne prilepilo nekoliko satovja, tedaj bi po 2—3, ali po vseh okvirjih kar navskriž začele satovje delati; tako bi se pa poglaviti dobiček pri Dzierzonovih panjih zgubil. V kratkem se lehko spozna veliki dobiček, ki se s tem majhnum trudom, z prilepovanjem majhnega satovja doseže; kajti sicer vse tudi najlepše satovje drugih panjev morajo za vosek porabiti, ker se več ne da v panj postaviti. Pomislimo na dalje, kolik dobiček je za mladi roj, če ga spravimo v panj z uže nastavljenim satovjem! Roj se vseli v panj, kjer je zanj že vse satovje pripravljeno; čebelicam je treba le dalje delati, in matica je v stanu kar jajčica leči. Prerajtamo še, da čebele potrebujejo 13—14 funt. strdi, prej ko en funt voska napravijo. Preden se teh 13—14 funt. nanosi, utegne že glavna paša nehati, in čebelorejec lehko v pozni jeseni ima panj brez medu, med tem ko se v panje po Dzierz. osnovi kar naenkrat med nanaša v nastavljeno satovje. Pa tudi starim panjem se prihrani mnogo truda, če se njim nastavlja že satovje; na taki način se dobi mnogo več medu.

Odkod dobiva vino rujavo barvo?

„Steirischer Landbote“.

M Da vino večkrat rujavo postane, temu je več vzrokov krivo: 1. predolgo vrenje na mehē ali tudi predolgo ležanje drozgalice v odprtih posodah, n. pr. na krnici; 2. Če mraz, slana še ne popolnoma zrelo grozdje popari, ali pa če toča kratko pred branjem grozdje otolče in poškoduje; 3. pretakanje starejšega vina v nove ne dosti izkuhane ali celo v pokvarjene sode; 4. Pristop prottega zraka pri pretakanju starejšega vina, ali pa če staro vino soda popolnoma ne izpolnujejo ali če so sodi kakor se pravi na vanek. Nič ni starejšemu vinu bolj škodljivo, ko prosti pristop zraka. To so poglaviti vzroki gori omenjene nepovoljne prikazni in ker zdaj te poznamo, se hočemo po sredstvih ogledati, ki te vinske napake odstranljajo. Kdor ima to bolezen že v kleti v svojem vinu, temu se slediča sredstva morejo zoper njo nasvetovati: a) Večkratno pretakanje vina pa tako, da zrak ne more prosto do vina pristopati. Sod se mora z trdn, globoko v vino segajočo pilko zapilkati in skrbeti, da je sod vedno poln. Poglaviten vzrok raznih vinskih bolezni pa je pretakanje vina v ne pravem času. Kolikor mrzlejša je bila jesen in zima, toliko pozneje se mora vino pretočiti, še le meseca marca ali aprila. Kolikor pa je bila zima rahlejša in toplejša toliko prej se sme to zgoditi že meseca decembra ali januarja. Ne po koledarju, ampak po vremenu se mora tukaj umen vinorejec ravnati, prav za prav potem, kako je vino zavrelo. b) Ako se po takem ravnjanju bolezen

vinska ne da odpraviti, treba je, da vino v drugo zavreje. To se pa zgodi, ako se vinu sladkorjeve vode pridene. 3—4 funte grozdovega sladkorja v 3—4 litrih vode raztopljenega je na vedro vina zadost. Dobro sredstvo za to, da vino v drugo zavreje, je tudi to, da se boleno vino na drugi koš pri prešanju vlije, dobro z tropinami pomesa in izpreša. Tako pomlajeno vino dobi iz grozdovih receljnov, iz pešek in mehov na novo čreslovine in iz mošta, ki je še v tropinah, sladkorja. Seveda se tako z vinom ravnati da le v času branja. c) Ako ima rujavo vino prazen, neprijeten okus, se mu mora z taninom in alkoholom na pomoč priti. 2 lota tanina in blizu $\frac{1}{2}$ litra dobrega vina na ognju raztopljenega je zadost na vedro vina. Ravno tako naj se vinu nekaj alkohola pridene. 6 procentov alkohola mora dobro namizno vino imeti, ktero ga ima manj, naj se mu ga prida. Z gipsom ali lesnim ogljem vino zdraviti je že bolj težavno. Vsakako pa je dobro, če se tako bolena vina prej ko mogoče pospijejo. Nezdrava sicer rujava vina niso, če morda niso gnijila.

Alois Werk.

Berkširsko in sufolsko svinjsko pleme, kake vrednosti je za domačo svinjerejo? Kdor je jedno teh imenovanih svinjskih plemen, ki je bilo iz Angleškega k nam zaplojeno, kdaj skusil, ta se je gotovo do dobra prepričal, da ima to pleme na zboljšanje našega domačega deželnega plemena svinj ugoden in dober upliv, ne le gledé rane godnosti svinj, ampak tudi gledé napravljanja mesa in masti. Vrh tega so svinje tega plemena z vsako krmo zadovoljne, niso čisto nič zbirčne in to, kar povžijejo, dobro in do malega prebabijo in v meso in mast podelajo. Čisti ploditvi angleških plemen se pa pri naših razmerah živinoreje in poljedelstva marsiktere ovire zoperstavlja, zlasti manj ugodne podnebne razmere, neprilična strežba, posebno pa slabí svinjski hlevi, najbolj pa ubrejevanje svinj po prebližnjih sokrvnikih, sorodnikih. Zarad tega zaslužuje reja domačega deželnega plemena več pozornosti in skrbi, ker imenovane napake bolje prenaša, kakor pa angleška plemena, ker jih je bolj privajeno, in manj razvajeno, tedaj tudi manj iz roda uhaja, kakor pa čisto, nježno angleško pleme. Nasproti temu pa je križevanje, to je plemenjenje domačih svinj z angleškimi svinjami vsega priporočanja vredno in so zlasti na srednjem in spodnjem Stajerju z tem križevanjem izvrste uspehe dosegli. Seveda ne gre pričakovati, da se bode po jedno — ali dvakratnem plemenju čistega angleškega plemena z našim domačim plemenom že do stalnega plodnega deželnega plemena prišlo. To se more še le v petem — šestem rodu po plemenjenju z čistim angleškim plemenom pričakovati. Tako so v drugih deželah prišli do novih izvrstnih plemen. Komur pa je le na tem ležeče, da si izredi svinje, ki mu na prvem mestu le meso in mast narejajo, ta bode dobro storil, ako se pri

prvem ali drugem rodu po križevanju z čistim angleškim plemenom ustavi, tako bode najbolj gočovo svoj namen dosegel. Iz rečenega pa še sledi, da je najbolje svinje čistega domačega plemena z merjasci čistega angleškega plemena plemeniti; tako se dobijo živinčeta, ki so za odebelenje na mesu in na masti kakor ustvarjena.

Prašanje ktero angleško pleme ali berkširsko ali sufolsko za naše razmere bolje kaže, še ni popolnoma dognano. Vendar pa so se v zadnjem času veljavni glasi čuli, da je posebno za manjšega posestnika berkširsko boljše. Pravijo zato, ker je kri tega plemena našim domačim plemenom bolj sorodna, da tudi nevarnosti našega podnebja lahkejše prenaša, kakor bolj nježna in občutljiva sufolska svinja.
Dr. M. Klingan.

Sejmovi na Štajerskem. 3. junija sv. Lovrenc v puščavi, sv. Magdalena in Maribor, Ptujška gora, Središče, Poličane, Reichenburg; 4. junija Maribor, Vozenica; 6. junija Artiče, Pobrežje v Ptiju; 8. jun. Sv. gore, sv. Martin pri Slov. Gradcu, Slatina, Stras.

Sejmovi na Koroškem. 8. junija Pliberk; 11. jun. sv. Hema; št. Lenart, št. Paul, Althofen, Podgorje, 14. junija zgornji Drauberg, 15. junija Grajfenburg.

Dopisi.

Iz Celja. (Razstava — iz pred sodišča). „Slov. Gospodar“ je že enkrat poročal, da name rava celjska kmetijska poddržnica letosno jesen napraviti v Celju razstavo raznovrstnih poljedelskih reči. V ta namen je sklical predsednik celjske kmet. poddržnice grajščak Berks iz Blagajne pretečeno nedeljo 12. maja v Celje mnogo spodnje štajerskih gospodarjev ter jim naznanil, da se mu je posrečilo, od nekterih okr. zastopov, od ministerstva za kmetijstvo in od štajerske kmetijske družbe okoli 1200 fl. v ta namen nabратi, da bi se v Celju napravila razstava poljedelskih pridelkov. Razstaviti se ima živila, poljedelski pridelki, različne mašine in učni pripomočki za poljedelstvo. Razstava se ima vršiti skozi 3 dneve začetkom oktobra ali pa koncem septembra. Prav pripravno poslopje za razstavo bi bila nekdanja grofija ali zdajšnje mestne šole, kjer tudi poddržnica name rava razstavo napraviti, če bode dež. šolski dovolil, da se za tega voljo poduk v mestnih šolah nekoliko pozneje začne. Razstavi želimo srečen vspeh! Kakor zdaj kaže po polju in vino gradih, bo ravno letos naš slovenski gospodar v stanu, razstaviti svetu pridelke svojega truda; kajti povsodi se Bogu hvala poje, ki nam hoče letos blagosloviti sad zemlje. — 13. majnika so se pričele zopet v Celju porotne sodnije. Predno pa ko začнем poročati o delovanju porotnih sodnij, naj na kratko omenim zanimive obravnave zoper ptuj-

skega hišnega posestnika P. R. Ta mož je pravil v svoji hiši v Ptiju stanovanje za ženske, ki so bile na slabem glasu. Zaradi tega ga je okrajna sodnija v Ptiju obsodila na en mesec v ječo. Toda mož se je pritožil pri celjski okrožni sodniji po svojem zagovorniku dr. Kozjeku. In glej, celjska okr. sodnija je vslisala pritožbo ter omenjenega zatoženca spoznala nedolžnega, in sicer iz tega razloga, ker mu je mestni urad ptujski dal privoljenje k nesramnemu meštarstvu. Prva obravnava pred porotniki se je 13. t. m. vršila zoper Jožeta Plečko iz Rač bližu Maribora. 10. jan. t. l. je v gostilnici pri Fr. Lavrenčiču v Račah pilo in igralo mnogo gostov; pri igri se začnejo prepirati in med sabo puliti. Črez nekaj časa gresta Lorenca Auer in zgoraj omenjeni Jože Plečko iz gostilne ter se zvunaj začneta prepirati; Plečko vrže Lorenca Auerja ob tla ter tepta po njem, tako da mu je več lahkih ran zavdal. Ko se pa pozneje vsi gostje podajo v Zgornje Rače, se jamejo vnovič pretepati in pri tej priliki vdari Jože Plečko Franceta Auerja, brata unega Lorenca A., z katerim se je že poprej pulil, tako hudo po glavi, da se je France A. zgrudil ob tla ter dan pozneje vmrli. Obsojen je J. Pl. na 2 in pol leta v težko ječo. 13. majnika je bil obsojen na 2 leti v težko ječo Jakob Rober iz Leviča, ki je 12. marca t. l. zavoljo neke viničarske deklince bližu Hrastnega Šimona Ožina 2krat z sekiro po glavi mahnil, tako da je ta nekaj dni potem vmrli. — 14. t. m. je bil v težko ječo na 18 let obsojen Jož. Lajh iz Pesinga, ker je, kakor pravi, na privgovarjanje Jož. Petroviča iz Gerlinec v ptujskem okraju, svojega očeta ustrupil. Primešal je namreč 2 dni zaporedoma v jed arzenika. Oče je vsled tega tudi 7. jan. t. l. vmrli. Morilec svojega očeta je še le 18 let star! — 15. majnika je bil k smrti na vislicah obsojen Franc Satler iz Andrevec v Št. Lenartskem okraju. S. je dolgo časa sem prav surovo ravnal z svojo pasterko, 6letno Treziko Rojs; 1. marca t. l. pa je hotel vbogo dete vmo rititi ter ga je z nogo v trebuh pehal, tako da Trezika trešči z glavo ob zid ter se zgrudi na tla. S tem še ni bil zodovljen, temveč jo še z peščico tolče po glavi, tako da je deklica za pretresom možganov še tistega dne vmrla. (Dalje prih.)

Od sv. Tomaža nad Vel. nedeljo. (Letina — oderuštvo). Uže dolgo nam ni nobena letina toliko lepega in veselega obetala, kakor letošnja; če nas Bog obvaruje ledu in nalivov, bodemo dobili vsega zadosti: zrnja, sena, sadovja in vina. Čeravno blagoslova tolikega nismo vredni, smo ga pa potrebni močno zelo. Številnim škodljivcem poljedelskim moramo prištevati tudi pisane srake še bolj pa sive vrane. Škoda, ki jo te delajo, je znatniša, kakor bi morebiti kdo mislil. Koliko kruze izpipljejo, kedar ta kal poganja! Koliko storžev obelijo in zrnja požró! Tudi gospodinjam poberejo mnogo mladih pišanec in puric. Zato bi že prav potrebno bilo, da bi ljudje pri nas na zati-

rovanje in pokončavanje teh škodljivcev začeli bolj misliti! — Kakor po drugod, tako tudi pri nas ne manjka raznih ciganov in oderuhov; jih število se jako množi in postajajo čedadje bolj drzni. Poznamo enega, ki očitno pravi: jaz moram skrbeti, da kaj dobim, in drugi pa naj skrbi, da povrnjeno dobi. In potem nauku tudi res ravna; vse vzame, kar koli le dobiti more: vino, zrnje, živino, denarje, ali iztrirjati iz njega nazaj, to je skoro nemogoče. Čdno znamenje časa je tudi to, da mnogo cigan-skih posestnikov zapravljivo živi in dolgove dela, naposled pa da zemljišče na ženo prepisati, upniki se pa lehko za svoje denarje obrišejo!

Iz Velenja. (Letina — „dingerc“). Pšenica in rž tukaj prav lepo kaže; vinogradi obetajo obilo grozdja, sadunosno drevje pa veliko sadu. Človeku srece kar veselja igra ozirajočemu se po naših lepih poljih in hribih. Bog nas varuj hude ure in letina bo izredno dobra. — Pred kakimi 7 leti je Velenje videlo nekega krojača „privandrat“, in je tukaj službo dobil. Takrat je nek g. Grazeli od g. Pergerja štacuno v najem vzel in je tudi omenjenega krojača za pomočnika pri prodavanju postavil. Služil mu je krojač 2 leti, potem pa je začel sam prodavati nožeke, cikorijo, kavo itd. kar še tudi sedaj dela in bo menda skoro celi „dingerc“. Govoriti pa zna ta človek veliko in tako, da kmeta, ki pride k njemu iz bližnjih hribov po kake „žajfe“, kar glava boli, kadar domov gredoč premišljuje, kar mu je ta krojač noge napovedal.

Iz Koroškega. (Ubogi akcijonarji — žrebci z svetimi imeni). Kapitalisti, ki so svoje denarje iz hranilnic itd. pojemali in si za nje kupili akcije n. pr. banke Slovenije in drugih pod-vzetij na akcije, so skoro povsod na limance vsedli. Slabo gospodarjenje jim je denarje zapravilo; upravni svetovalci, ravnatelji in jihovi uradniki so obogateli, akcijonarji pa postali izpuljeni in slečeni. Pritožbe tem ne pomagajo nič. Blizu tako se godi akcijonarjem Hüttenberške fužinarske družbe. V 4 letih so ravnateljstvu, uradnikom, upravnim svetovalcem žrtvovali 1.844,621 fl. Razun tega pa imajo pokrivati vsako leto zdatnih primanjkljejev, ker upravna gospoda več potroši, nego fužine dohodkov vržejo. Tako so morali l. 1870. pokriti 212.274 fl. l. 1877. pa 166,871 fl. in letos bržas 30.000 fl. Vkljub temu slabemu opravljanju bila sta izzre-bana 2 upravna svetovalca zopet izvoljena. Obupni akcijonarji si ne morejo pomagati. — Državni žrebci imajo vsak svoje ime in sedaj priporočuje kmetijska družba, naj isto tako storijo tudi posestniki, čijih žrebcev imajo dovoljenje ali licencijo, da se smejo spuščati. In tukaj se godijo za vsakega vernega kristijana nedostojne reči; žrebcem se dajejo namreč imena svetnikov. Tako se imenuje eden državnih žrebcev: Adam, drugi zopet Karol, Jakob, Andrej. enemu so dali ime celo božjega arhangela Gabriela, katerega vsak vernik visoko časti kot posrednika med Bogom in prečisto de-

vico Marijo pri učlovečenju Sina božjega. Dotični ljudje, ki toliko sveta imena dajejo in dajati trpijo konjskim mrham, morajo res biti milovanja vredni ljudje!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V soboto 25. maja, god sv. Urbana, je avstrijski regiment baron Sokčevič zasel turško trdnjavo in otok Adakale v Donavu pri Oršovi; otok meri nekaj oralov in ima kakih 400 mohamedanskih prebivalcev, turški vojaki so se poprej odpeljali. Tako je slednji turški vojak zginil iz podonavja potem, ko se je zlati polumesec turških zastav 450 let v Donavu lesketal; v Mitrovici v Slavonski granici pa delajo priprave, da se bodo turški vojaki iz Bosnije od ondot po Savin potem po Donavu za drugimi Turki odpeljali. Naj le gredó, ti divjaki, odkod so k nam prišli razbijat pred pol tisoč leti. Na Erdeljskem delajo pionirji marljivo šance tudi okoli Sibinja, potem v soteskah: Temeš, Poljana, Ojtož in Badža, in mesto Czik je neki odločeno, da se ondi zbere več regimentov; tudi Krakov in Pržemisl v Galiciji hočejo baje takoj začeti z šancami obdajati, v južnem Tirolskem pa 40.000 mož proti Italiji nastaviti. Zastran Bosnije še se pogajajo z turškim sultonom, ki je neki voljen deželo prepustiti Avstriji, če ga ta potem brani proti Rusom. — Državni zbor je začel razpravljati o novi nagodbi z Ogersko; bržas jo bo sprejel in nam 24 fl. davka na kavo naložil. — Volitve za deželní zbor štajerski se bodo baje vršile meseca augusta; slišimo, ka namisliata celjski glavar g. Haas in vitez Berks za ustavoversko-liberalno-nemško stranko kandidirati. No, teh še nam je treba; ali nemčurji drugih ne zmorejo več? — Bivši narodni župan v Pragi, dr. Bielski, je umrl in imel sijajn pogreb; českemu narodu se slobodno toži po krepkem, značajnem moževi, ki je l. 1866 mirno v Pragi ostal in z kardinalom Švarcenbergom zmagonskim Prusom nasproti šel in mesto milosti premagavev priporočil, kar je tudi dosegnil. — Freimaurerji so pri nas še vedno postavno prepo-vedani, to pa jim ne brani na Dunaju imeti društvo in osnovati najdenišnico, kder se niti 6—12letni fantiči moliti ne učijo, ter za ovi zavod denarje pobirati. Nedavno se je proglašil poziv na milodare, na katerem sta podpisana ces. kralj. ministra Hofmann in Hlumecky. — Na Ogerskem je Donava pouzročila veliko škode, na Hrvatskem pa Drava in Sava. — Znani škof Strosmajer bil je te dni v Belogradu, kder je bil od kneza Milana in srbskih ministrov častno sprejet. Za nove volitve na Ogerskem so zedinjeni uporniki pod grofom Apponijem proglašili poziv do volilcev, v katerem hudo napadajo ministra Tiszaja zarad nagodeb z Avstroijo. Bržas je pa ta poziv le od zvitih Magjarov dogovorjen in proglašen, da bi se dunajskega držav-

nega zbora poslanci ogerskih volitev ustrašili in v dogovorjeno nagodbo z Tiszajem privolili!

Vnanje države. Bismark je namisil nemške socialiste zarad napada na cesarja Viljelma z postavami in policaji preganjati, tako kakor preganja celo nedolžne nemške katoličane, in je v ta namen ostro postavo nasvetoval; državni zbor je pa nasvet z 251 proti 57 glasom zavrgel; celo beseda slavnega generala Moltkeja bila je zastonj. Cesarja in Bismarka je to močno osupnilo in sta državni zbor hipoma odposlala domov. — V Milanu je zborovalo 2000 republikancev in z živio-klici odobravalo govor južno-tirolskega begunka Pedergotija, ko je povdarjal, da se mora Italija polastiti Tirola do Brennerja, Gorice, Trsta in Istrie. — Svetovna razstava v Parizu dela Francozem res vso čast; razstava je velikanska. Zavolj nameravane stolnice na spomin bogakletniku Voltairju je vsled razglosa pariškega nadškofa 30. maj den občne pokore; po vseh cerkvah bodo Boga javno za odpuščanje prosili za vsa razžaljenja po ostudnih in bogatajnih Valtairijancih; odločno postopanje nadškofovo je storilo velik utis in celo republikansko ministerstvo je očitno proslavljanje Voltairja prepovedalo. — Angleških delavcev upor zoper fabrikante še ni pomirjen. — Na Španjskem v Kataloniji je 60 mladih ljudi hotlo kralja prognati in republiko proglašiti; drzno podvzetje bilo je pa takoj zadušeno in puntarji pobiti ali izgnani. — Perzijski šah se je od ruskega carja poslovil in je sedaj na poti v Berolin k nemškemu cesarju. — Panamsko zemeljsko ožino v Ameriki bodo kmalu začeli prekapati, da po velikanskem kanalu ladijam odprejo naravnostno pot iz Atlantskega morja v Veliki ocean. — V Kantonu na Kitajskem je vihar vrtinec tako razsajal, da je skoro vse mesto razdril in 10.000 ljudi usmrtil.

Turške homatije. Preteča vojska med Rusi in Angleži zarad Turka se ni pričela, kakor se je obče bilo batiti; ruski poslanik Šuvalov je Angležev toliko pomiril, da so privolili v shod evropskih ministrov ali že meseca marca napovedani: kongres. Bismark bo 11. junija t. l. zbral ministre vseh evropskih velevlad v Berolini, kder se bodo torej turške zadeve konečno reševali. Če se bodo pri kongresu vsi ministri z bogali, tedaj je mir gotov, če ne pa je vojska neizogibna. Priprave za njø se vršijo nepretrgano na Ruskem, Angleškem, Turškem itd. V Carigradu je bil velik požar; pogorela je stara in velika palača turških ministrov, nekdaj stanovanje velikega vezirja. Rodopske vstaše so Rusi z pomočjo Bolgarov potlačili in večjidel posekali. Bosenski Osmanli, t. j. pravi Turki, so se začeli seliti v Azijo; prav imajo; z Bogom! Turški sultan se je močno ustrašil, ko je slišal, da se bodeta Rusi in Anglež porazumila bržčas na turški račun. Zato neki zopet premišljajo, ali bi ne kazalo Carigrad zapustiti in v Bruso v Aziji oditi; tudi mu se je batiti v Carigradu turških zastnikov, ki mu po življenju strežejo.

Za poduk in kratek čas.

Celje in njegova okolica.

(Zgodovinsko - krajepisna črtica.)

IX. Savinjske kopele v Celju. Nekdanje slave mogočnosti in bleska, o katerih nam zgodovina pripoveduje, zdaj pač zastonj v Celju iščeš. Kdor ne pozna zgodovine celjskega mesta in ne ve, na kaj da spominjajo podrtje Gornjega Celja in semtertje po mestu vzdano starinsko kamnje, temu je Celje navadno mestece, kakoršnih se nahaja mnogo, samo da ima mimo drugih lepo in prijaznišo okolico. Nekdanje slave in mogočnosti gotovo nikoli ne bo doseglo ali na višjo stopnjo imenitnosti in blagostanja se lehko povzdigne, ako le njegovi prebivalci porabijo priložnosti in sredstva, ktera jim narava sama ponuja. Jaz med ta sredstva štejem v prvi vrsti Savinjske kopele.

Tik mesta tekoča Savinja izvira v Solčavskih planinah. Njeni viri pri slapu pod nepristopno Rinko se kmalu zgubi pod zemljo in še le v Logarjevi dolini zopet na den pride. Od tod teče do Celja vedno proti vzhodnem jugovzhodu, pri Celju pa se naglo zasukne proti južnemu jugozahodu zlivajoč se pri Zidanem mostu v Savo. Njeni tek meri z ovinkami vred 87·17 kilometrov ($11\frac{1}{2}$ milij); srednja širokost med Mozirjem in Zidanim mostom je 56.88 metrov in srednja globočina 0·948 metrov ali 3 šolnje. Meseca sušca in malega travna, pa tudi vinotoka in listopada vendar včasih naglo tako naraste, da vse bližnje travnike in njiva poplavi. Voda v Savinji je vedno čista in prozorna, kakor studenčnica, torej že zavolj tega kako pripravna za kopanje. K temu pa še pridejo druge dobre lastnosti, namreč, da struga ni pregloboka, da je navadno topla in da ima zdravilno moč, kakor vode po bližnjih toplicah. Zadnji dve lastnosti pa ima Savinja od tod, ker v njeni strugi na mnogih krajih izvirajo topli vreleci in tudi nekteri pritoki jej pripeljajo ali slano ali toplo vodo. V dokaz tej trditvi samo opomnim, da voda Laških toplic izvira sredi Savinjske struge, od koder je po umetnih cehih napeljana v kopališče; da Savinja po zimi tudi na takih krajih, kder po času teče, poznej zmrzne, kakor večje reke z naglim tokom in da ima njena voda pri viru komaj $3-4^{\circ}$, v Celju pa že 24° ; od solnce pa se med pečinami in v globokih jarugah tekoča ne more za 20° segreti. Po spričevanju skušenih zdravnikov imajo Savinjske kopele enak upliv na človeško zdravje, kakor kopele v bližnjih Dobrnskih, Rimskih in Laških toplicah. Navadno se tedaj z uspehom rabijo proti protinu, občim slabčam in posebno dobro uplívajo na kožo in živec ter splošno okrepanje pospešujejo. Savinjske kopele so sicer že dolgo znane, vendar splošno so se začele še le zadnja leta rabiti, ko so se napravila javna kopališča. Do zdaj obstoji dvoje takih kopališč; ono na desnem bregu dohaja g. Hansbaumu, na levem bregu g. Kranjcu.

Hausbaumovo kopališče ima dve utici; prva kmalu za mestnim parkom je odločena za gospe z 29. oddelki, ki so tudi v vodi predelanji. Kakih 250 korakov više je utica za gospode s 30. oddelki, ki pa v vodi niso predelanji, tako da se gospodje omejeni v reki kopljejo. Na levem bregu je Kranjčeve kopališče s 13 oddelki, podobno Hausbaumovemu, samo da v prostem ni predelano za razne spole. Kopališča so sicer priprosta, pa pratično in snažno uredjena. Kdor se hoče pred kopelo ohladiti ali po kopeli si odpočiti, najde klopi pred kopališči in v parku. Sicer pa je dovoljeno tudi drugod v Savinji se skopati, samo pod starim gradom ne zavolj velike globočine in preblizu hramov ne zavolj ljudi, da se nebi pohujšanje dajalo. Tople kopele se dobijo v mestu pri stavbarskem mojstru g. Schmidtu. Do zdaj se počez porabi na leto po 12 000 kópel; koliko pa na leto ptujcev pride v te kopele, še ni znano, ker se še to ni natanjko zapisovalo. Če bodo Celjani storili, kar je potrebno za dostenjno stanovanje in postrežbo, za primerno razvedrevanje in razveseljevanje, upati je, da bo v Savinjske kopele pribajalo vedno več ptujcev; kajti od vsakdanjega dela utrujeni, slabotni in počitka potrebni pač težko kde najdejo za svoje okrepčanje ugodnejših razmer, kakor v Savinjskem kopališču v Celju. To bo pa pospeševalo ne le koristi celjskih prebivalcev, ampak tudi imenitnost in blagostanje Celja in cele njegove okolice.

J. S. Gombarov.

Inhala
Smešničar 22. Mlad grof je moral na cesarskem dvoru visokej dvorskej gospej streči. Ta je pa bila močno sitna in je z večnim godrjanjem mladega grofa dražila. Nekokrat je kihnila in ker mladeneč ni hitro rekел: Bog pomaj, ga je jezna vprašala: ali niste slišali, da sem kihnila. „Nisem mogel slišati, milostna gospa nosijo svoj nos previsoko“.

Razne stvari.

(*Shod volilcev v Žavcu*) je bil od 200 mož obiskovan, govori poslancev dr. Vošnjaka, dr. Domminkuša, dr. Srneca so napravili velik utis, očitna vprašanja g. Širce in več kmetov pa veliko pozornost v budila. Poslancem se je izreklo priznanje in zahvala. G. Ivan Žuža je bil predsednik, g. Haas zastopnik vlade, katerej je g. dr. Vošnjak v 2urnem govoru marsikaj britkega pa resničnega povedal.

(*Strupna sapa*) je 27. maja v Breznem poleg Rimskih toplic 2 uboga knapa zadušila.

(*Savinjsko dolino poplavila*) je Savinja in veliko škodo učinila na njivah in sadežih; mnogo proda je navalilo.

(*Grozna toča*) je 4 ure daleč od Gorice do italijanske meje vse v zemljo vbila; revščina prebivalcev je velika. Bog nas varuj take nesreče!

(*Gospodarska prodružnica ljutomerska*) bo imela 2. junija zbor pri sv. Križu ob 3. popoldne. Razlagalo se bo o gozdarstvu in vinoreji. Gospodarji so uljudno povabljeni. Kryl.

(*Zadnji vojak zoper Napoleona I.*) v Brašlovskem okraju, 88letni Blaž Natek je umrl. Rajni je bil 17 let kanonir, enkrat v bitki raz konja vstreljen; videl je Italijo, Francosko in Nemško, Rim, Florenejo, Turin in Pariz.

(*G. Breznik*) učitelj v Ljubnem se pritožuje zoper dopis iz Ljubna v „Slov. Gosp.“ češ da Ljubenčanom mir kali, in zavrača dozdevnega dopisnika na šolsko postavo od 4. febr. 1870, in na odlok okraj. šolsk. sveta 19. nov. 1877. Neresničen torej dopis ni bil!

(*Učiteljstvu odpovedal*) se je g. Maks Robič pri sv. Miklavžu pri Ormužu.

(*Za dijaško semenisce v Mariboru*) so darovali č. gg. Franc Juvančič dekan 50 fl. Martin Brezovšek župnik 25 fl. Janez Prešern kaplan 10 fl. Anton Šibal župnik 10 fl. Andrej Urek župnik 10 fl. G. Ignacij Katschthaler 38 knjig. (Dalje prih.)

(*Spremembe v Lavantinski škofiji.*) Č. g. Mih. Lendovšek je postal I. kaplan in č. g. Franc Jug II. kaplan mestne fare v Ptaju; č. g. Anton Borščnik pride za II. kaplana k sv. Magdaleni v Mariboru.

Dražbe III. 21. maja Jožef Robič v Langegg 4945 fl. 1. juni Roza Ferk pri št. Ilju 8558 fl. 3. jun. Janez Plavčak v Stojnemselu 1975 fl.

Listič uredništva. G. A. v V. sami priznate, da se je o znani zadavi dovolj govorilo v Slov. Gosp. torej ne zamerite! G. P. v Podredi: dosti, reč je vsem jasna.

Loterijne številke:

V Gradcu 25. maja 1878: 18, 56, 51, 90, 20
Na Dunaju " " 4, 20, 86, 56, 47

Prihodnje srečkanje: 8. junija 1878.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = $1\frac{63}{100}$ vag. — 100 kilo = 1 cent in $78\frac{1}{2}$ funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursiča		Proso		Ajda
	fl	kr	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	
Maribor . .	9	30	6	20	5	80	3	40	6	10	6	40	7 50
Ptuj . .	8	60	6	20	5	40	3	40	6	20	7	—	6 40
Ormuž . .	8	90	6	50	5	40	3	25	6	60	7	80	4 17
Gradec . .	9	34	6	20	6	34	3	50	6	10	6	30	5 58
Celovec . .	8	80	5	92	6	22	2	88	6	8	4	46	5 98
Ljubljana .	9	74	6	50	5	73	3	51	6	56	7	—	6 06
Varaždin .	8	—	6	30	5	—	3	20	6	40	7	—	6 60
Zagreb . .	8	90	7	—	5	20	4	—	6	40	7	60	7 20
Dunaj ¹⁰⁰	12	10	8	73	9	94	7	11	7	65	—	—	—
Pešt ^{Kig.}	10	35	7	62	8	—	6	35	7	5	—	—	—

Priporočba urarja.

Vljudno podpisani naznanjam p. n. občinstvu, da sem v Mariboru v gosposki ulici, nasproti Pichs-ovej

kavarni odprl urarsko podvzetje ter priporočam svojo izbrano zalogu dobrih in zvesto reguliranih ur. Da bo vsaka dobro tekla, za to sem porok. Več let sem delal v izvrstnih urarnicah in si pridobil toliko spretnosti, da sem sam zmožen vsakovrstnih tudi najtežavnih urnih popravil lotiti se. Prosim torej, da me p. občinstvo z takimi popravili počasti. Popravljal se bo zvesto, urno in po nizki ceni.

Ferdinand Dietinger

urar.

3—3

Nekdo, ki je zmožen slovenskega in nemškega jezika, ume poljedelstvo, sadje- in vinorejo, in je zmožen pridnega gospodarja v vseh okolj- sinah nadomestiti, želi v službo stopiti za hlapca z kakem farovžu, ali v kakej drugej hiši, kjer se pelje keršanski red; ali pri kakem županu, ki po- moči pri pisanju potrebuje, in sicer za celo pri- merno plačilo. Pisma naj se poslajo do 15. junija t. l. pod naslovom:

C. A. Nr. 99 poste restante Pettau.

1—2

Služebnik.

HENRIK SCHÖN

juvelir, zlatar in srebernar
v Mariboru

v gosposki ulici štev. 19

priporočam slavnemu občinstvu svojo veliko, iz nova odbrano zalogu zlatega in srebernega blaga, med tem celo nove reči za

■ birmska darila. ■

Staro zlato in srebro, nakupujem ali zamenjavljam; vsa v moj posel spadajoča popravila točno in po nizki ceni izvršujem; tujim naročnikom takoj ustrezam.

Tudi sprejemam vsakojaka graverska opravila in naročene reči kmalu izrezujem.

1—3

Vsega zdravilstva

Doktor Gašpar Gorišek

daje na znanje, da se je v Celje pre-
selil in da tukaj v svoji hiši štev. 103,
na glavnem trgu vsaktere bolečine
zdravi.

3—3

Jože Gspaltl

zlatar, srebernar in pasar
v Ptuju

priporoča za Ptuj in okolico svojo zalogo v zlatenini in srebernini po jako nizki ceni, posebno pripravno kot darila za birmo; — tudi se priporoča čest. duhovščini in faram za hitro in ceno osnaženje, pozlačenje, posrebernenje in po-
pravljanje vseh cerkvenih in drugih reči
in prosi za obila naročila.

1—2

Priloga k „Slov. Gosp.“ štev. 22.

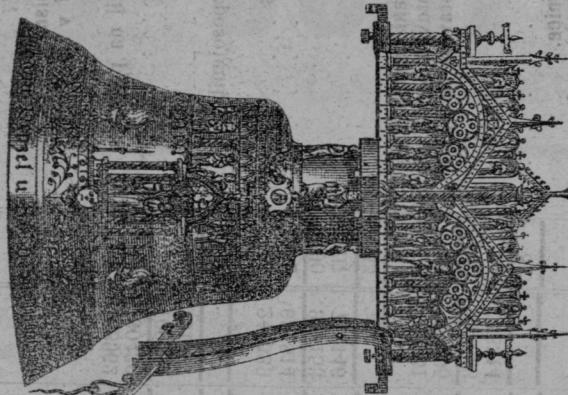
LIVARNA,
Badgasse Nr. 9
blizo sl. cerkve.

Številnih priznajil
za zlite zvonore
je priedjenih za
ogled.

zvonarna in livarna

g. Janeza Dencel-na in sinov
v MARIBORU

zdiva posebno izvrstne zvonove iz najcenejše zvono-vine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbianih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvo; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo prišrbimo iz razne robe, kakošno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz bese-merskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perotih takó, da se zelo lehko zvoni in v zvoniku nič ne trese.

Ilustrirane obrazce dopošljemo, kdor jih želi, brez-plačno po pošti!

11—14

ki se je pet šolskih razredov izučil in je slovenskoga in nemškega jezika popolnoma zmožen, vzame v špecerijsko štacuno **Franc Holasek,**
2—3 *v Mariboru.*

Fanta,

ki se je pet šolskih razredov izučil in je slovenskoga in nemškega jezika popolnoma zmožen, vzame v špecerijsko štacuno **Franc Holasek,**

v Mariboru.

1—3 **URE**
za cerkve, grade, poslopja na kmetih
izdeluje

Andrej Berthold
v Gnas-u na Štajerskem.

Do sedaj jih je izdelal 76 v naj-večjo zadovoljnost dotičnih naročnikov, ker so ne samo vestno in trdno nare-jene, ampak tudi ker so primeroma le malo denarjev stale. Sedaj mu poma-gajo jegovi 3 sinovi, strokovnjaki in mojstri v tem poslu; tudi ima vedno nekoliko ur v zalogi na ogled in po-nudbo, manjših in večjih. Kako zanesljiv in zaupanja vreden da je ta urar, to svedoči pristavljeni spričevalo:

„Podpisani župnik je samo ustmeno na-ročil novo cerkveno uro za zvonik. Vendar je g. Berthold ob dogovorenem času in brez povišanja cene željeno uro naredil in v zvonik postavil. Od 18. junija 1875. sem imam priliko vsak den opazovati in prepričati se, da je nova ura res izvrstno, morebiti v tej stroki edino delo na Štajerskem, ura bije namreč tudi četrtinke in ponavlja vselej na večjem zvonu, koliko je ravno poprej na uri bilo. Zato bodi g. Andrej Berthold, urar v Gnas-u, vsem vrlo priporočen!“

Franc Legwarth
kanonik in župnik na Grabnu v Gradeu.

8—12

Daniel Rakuš

trgovec z železjem

v graški ulici — v Celju — Grazergasse

priporoča

Železo

za težke vozove, kočije, za križe, igle zaponke (šliese) itd. ter zamore vsled jako ugodnega nakupa oddajati po

močno znižani ceni.

Tudi ima v zalogi razno ključarsko blago za stavbe na primer: okenske in dverinske okove, ključenice itd. vsega je mnogo na izbiro in dobiti po najnižji ceni.

Bogata izbira kuhinjskega orodja in sprave.

Premoženje

	Blagajnica.		
	Stranke	fl.	kr.
		fl.	kr.
Gotovine 31. decembra 1877	31906	96 $\frac{1}{2}$	
V zalogi bilo 31. dec. 1877 v znesku	56223	75	
Konec 1. 1876 ostalo posojil na posestva	1029	1138962	10
Leta 1877 pristelo	13	30430	51
Posojilo vrnolo je	23	121077	78
Ostane ob koncu 1. 1877 izposojenih pri	1019		
Založenih ob koncu 1. 1876	428	241339	08
L. 1877. sprejelo menije	1362	681814	78
Rešilo ali poplačalo	1790	923153	86
Ostane 31. dec. 1877	1457	742146	35
Konec leta 1876 je na zastavah ostalo pri	333		
L. 1877. se je posodilo začasnikom	99	33031	—
Zopet poplačalo	33	11495	—
Ostane ob koncu 1. 1877	132	44526	—
Posojilo z dovojenjem visoke c. k. namest-	51	18314	—
nije vzeto iz rezervnega fonda	81		
Aktivne obresti.		26212	—
Na koncu 1. 1877 je bilo zaostalih obrestij		10000	—
pri nepremakljivih zastavah	60782	23	
" menjicah	1634	24	
" premakljivih zastavah	912	75	
Obresti od vrednostnih pisem.	63329	22	
Ob koncu leta 1877 so od vrednostnih pisem			
dolžne obresti znásale	1734	12	
Protestni troški in varščine.			
Ob koncu 1. 1877 je na varščnah bilo dolžno	7810	20	
" " " na protestnih troških	78	7888	20

Premoženje

	Vrednostna pisma.		
	Stranke	fl.	kr.
Ob koncu 1. 1877. bilo založenih vrednostnih	94494	46 $\frac{1}{2}$	
pisem za			
Plinovitičen račun.			
Nakupna cena, oziroma naloženi kapital pli-			
novnice			
Obresti od vrednostnih pisem.	36000	—	
31. dec. zaostale obresti	5103	46	
Pri celjski posojilnici.			
Tirijatev vpisana za dobitek od 1. 1877	6329	61	

V Celju 31. decembra 1877.

Ravnateljstvo: Franc Zanger. Franc Bahr. Anton Ferjen. Dr Karl Higersperger. Janez Kreitzberger. Anton Wretschko. Maks Stepinchnegge. Karl Traun.

Popolno vjemanje tega računa in bilance z knjigami in dokazili celjske hraničnice potrijuta pregledovalca računov: Dr. Edmund Langer. Vitez plem. Resingen.

Bilanca.

	Vloge upnikov.		Dolg
	Stranke	fl.	kr.
Ostanek ob koncu 1. 1876	5406	65	
Pomota od 1. 1866 in 1877	305	96	
Nove vloge 1. 1877	1236	35 $\frac{1}{2}$	
5% obresti se pripisalo 30. jun. 1877	438104	42	
" " " 31. dec. 1877	32010	91	
Temu nasproti se je 1. 1877 vlog izplačalo	6642	29 $\frac{1}{2}$	
Stanje vseh vlog ob koncu decembra 1877	1303	72	
	5330		1414737 57 $\frac{1}{2}$
Pasivne obresti.			
Naprej za 1. 1878 prejetje obresti	5214	60	
od nepremakljivih zastav	1199	90	
" menije	134	91	
" premakljivih zastav	6329	61	
Na račun rezervnega fonda.			
Trijatev dobička vpisana od 1. 1877	1497028	65	
	305	96	
	32010	42	
	1998769	29 $\frac{1}{2}$	
	584031	72	

Bilanca rezervnega fonda.

	Na račun rezervnega fonda.		Dolg
	Stranke	fl.	kr.
Koncem 1. 1876 je lastno premoženje rezerv-	127250	17 $\frac{1}{2}$	
nega fonda znásalo	8347	75	
Jegovi čisti dohodki 1. 1877	6329	61	
Črpis dobička celjske hraničnice za 1. 1877			
Cisto premoženje rezerv. fonda 31. dec. 1877	141927	53 $\frac{1}{2}$	
	141927	53 $\frac{1}{2}$	